

Verslag

3 Participatiemomenten Rijswijk Te Werve fase toetsing aan concept Ontwikkeldkader

Inleiding

In mei en juni 2023 waren er drie participatiemomenten voor de vernieuwing van Te Werve Oost in Rijswijk. Hier is een participatieverslag van gemaakt. Het participatieproces is begeleid door De Wijde Blik in opdracht van Rijswijk Wonen, Synchroon en gemeente Rijswijk.

De Wijde Blik is verantwoordelijk voor dit participatieverslag. De Wijde Blik heeft zo goed als mogelijk geprobeerd het verslag te maken en de resultaten op te schrijven. Verslagen die in tussentijd zijn gemaakt van andere participatiemomenten, zijn net als dit verslag op de website www.wonenintewerve.nl gezet. Hiermee gaan we het hele proces open en helder te werk naar bewoners en omwonenden van Te Werve Oost.

Het meedenken van bewoners en omwonenden van Te Werve leidt tot inzichten en voorstellen tot aanpassingen in het Ontwikkeldkader zoals die straks in de gemeenteraad gedeeld wordt. Hieruit komen misschien aanpassingen in het uiteindelijke ontwerp die er zonder dit proces mogelijk niet waren gekomen. Onze oprechte dank aan alle betrokkenen en een ieder wie zich heeft ingezet en heeft meegedacht met het proces en hiermee het maken van de plannen voor Te Werve Oost.

Diane van Toor
De Wijde Blik

De
Wijde
Blik

Te Werve Oost

• Anthony Fokkerweg 1
• 1059 CM Amsterdam
• 020 523 50 90

• Louis Couperusplein 2
• 2514 HP Den Haag
• 070 762 04 06

• info@dewijdeblik.com
• www.dewijdeblik.com

Verslag

Aanleiding vervolg participatieproces

De gemeente Rijswijk en Rijswijk Wonen hebben de ambitie uitgesproken om de wijk Te Werve-Oost in Rijswijk ingrijpend te vernieuwen. Eerder mochten geïnteresseerden meedenken over de plannen voor Te Werve Oost. De grote lijnen legden we vast in de Nota van Uitgangspunten. Aan de hand van de NvU worden plannen concreter gemaakt in het Ontwikkelkader, denk hierbij aan de vorm van de gebouwen en de verkeersontsluiting.

In de maanden mei en juni van dit jaar was er een vervolg op het eerdere participatieproces, door middel van drie participatiemomenten. De drie betrokken partijen hebben zowel huidige als toekomstige bewoners bij de planvorming betrokken, net als andere stakeholders, waaronder de Projectcommissie Te Werve Oost als vertegenwoordiging van de huidige bewoners in het gebied.

Procesaanpak

Er zijn in het vervolgproces drie participatiemomenten geweest:

1. Een klankbordgroep op 24 mei;
2. Een Wijkwandeling op 30 mei;
3. Inloophijeenkomst op 28 juni.

Hiervoor is de directe omgeving uitgenodigd door een flyer die huis aan huis is verspreid, in totaal naar 1285 adressen. Verder is van de flyer een poster gemaakt en deze is opgehangen in de verschillende portieken. Ook is de uitnodiging op de website: www.wonenintewerve.nl geplaatst en zijn mensen die als geïnteresseerden staan ingeschreven via de website, persoonlijke via de email uitgenodigd.

Van alle drie de momenten is een korte terugblik op de website geplaatst. De uitkomsten van de eerste twee bijeenkomsten zijn verwerkt in de panelen die tijdens de laatste bijeenkomst zijn gepresenteerd. Deze panelen werden hier opnieuw getoetst bij de aanwezigheid. De onderwerpen van deze panelen waren:

- Voorgaande participatie (terugblik Klankbordgroep en Wijkwandeling);
- Verkeer (speerpunten voor ontsluiting en parkeren);
- Ontmoeting (voorzieningen, woonzorgfunctie, buurtkamer);
- Ruimte (hoogte en massa van de gebouwen en de openbare ruimte);
- Vervolg planproces.

Deze panelen zijn ook direct na de inloophijeenkomst op de [website](#) geplaatst (28 juni 2023)

De
Wijde
Blik

Verslag

De Wijde Blik

Resultaten & Aandachtspunten:

Klankbordgroep

Met 10 deelnemers gingen we dieper in gesprek over het plan voor de wijk. Zo hebben we het onder andere gehad over de komst van voorzieningen in de nieuwbouw en hoe de deelnemers het verschillende groen in de openbare ruimte wel of niet willen gebruiken in de toekomst.

De avond werd afgesloten met een korte samenvatting van de opgehaalde input en deelnemers werden bedankt met een klein presentje.

Wijkwandeling

Op 31 mei vond er een wijkwandeling plaats met bewoners van Te Werve Oost. 12 deelnemers wandelden onder leiding van de architect en de projectontwikkelaars van Synchron en Rijswijk Wonen rond door Te Werve Oost om de belangrijke beeldbepalende elementen aan te wijzen en in gesprek te gaan over wat men mooi vindt aan hun wijk, en hoe deze elementen behouden kunnen blijven of terugkomen. Bijvoorbeeld hoe de straat en openbare ruimte plezierig worden ingericht en waar we verder aan moeten denken.

Tijdens het wandelen zijn er verschillende opmerkingen en adviezen door bewoners gegeven. Veel onderwerpen die met beeldkwaliteit en gebruik van de straat te maken hebben, zijn besproken.

Inloopbijeenkomst

In het park De Driesprong in Rijswijk, was op 28 juni de inloopbijeenkomst. Deze bijeenkomst was een afsluitende participatiebijeenkomst voor het ontwikkelkader. De bijeenkomst werd bezocht door ongeveer 50 geïnteresseerden. Aan de hand van panelen gaven medewerkers van Rijswijk Wonen, gemeente Rijswijk en Synchron uitleg. Op een van de getoonde panelen was een uitwerking te zien van de input die in de voorgaande twee bijeenkomsten is opgehaald. Dit werd nu bij de aanwezigen getoetst.

Samengevat leverden de drie participatiemomenten de volgende input en vragen op:

Wonen

- Komen er woningen speciaal voor ouderen? En worden de woningen allemaal goed toegankelijk?
Welke woningen precies worden gebouwd, weten we nu nog niet precies. Hier komt later meer duidelijkheid over.
- Hoe groot worden de woningen?
Antwoord: In het vervolgproces gaan we aan de slag met het

Verslag

uitwerken van het ontwerp. Dan komt hier ook meer duidelijkheid over.

- Architectuur: belangrijk om aan te sluiten bij gebouwen er omheen en leuk om wat afwisseling te zien zoals nu (met afwisseling wordt bedoeld dat de woningen soms wat meer naar voren en soms wat meer naar achteren staan. Verschil in diepte in de gevel, boogjes en bijzondere details in gevel en metselwerk).

Groen en water, duurzaamheid en klimaatadaptatie

- Bouw hittebestendig!
- Bouw ook voor dieren zoals met nestkastjes voor vogels en vlinderstruiken.
- Zorg voor openbare groene binnentuinen.
- Groen zoals voor de Hofdames en groene gevels zijn mooi.
- Denk goed na over welke bomen waar: belangrijk dat deze er komen maar niet overal zo hoog (anders worden woningen te donker en overlast van viezigheid van het type bomen die er nu staan).

Milieu

- De uitleg over de modellen van windhinder en schaduw op de panelen stelden de bezoekers gerust. Behalve de bewoners van 23 eengezinswoningen die blijven staan. Zij vragen meer aandacht voor een betere oplossing.

Voorzieningen

- Maak ruimte voor sport, net zoals moestuineren.
- Voldoende speelplekken zijn belangrijk, maar niet té veel: laat ook ruimte voor rustige, stille plekken.
- De buurthuiskamer en kleine ondernemers op de begane grond kunnen bewoners zich goed in vinden.

Mobiliteit (STOMP)

- Parkeren: dat de nieuwbouw geen parkeervergunning op straat krijgt, stelt omwonenden gerust. Wel is van belang dat er voldoende parkeerplekken in de parkeergarages zijn en goed bereikbaar is voor bezoekers. En worden die parkeerplekken niet te duur?
Antwoord: Kosten parkeerplekken komt later meer duidelijkheid over.
- Autovrij en autoluw is fijn, want er wordt veel te hard gereden. Wel belangrijk dat je dichtbij de woning moet kunnen stoppen voor boodschappen of mindervaliden.
- Fietsen belangrijk maken en goede route door de Karel Doormanlaan.

Ruimtelijke en functionele opzet

- Fijn dat het bouwhoogte in deelgebied A in de nieuwbouw zelfs lager lijkt te zijn dan nu. Nu is de bebouwing 4,5 laag met kap, straks 3,5 tot 4,5 laag zonder kap.
- Sommige mensen vinden de hoogte van de gebouwen aan de Churchillaan nog steeds hoog, maar men vindt het fijn dat de

De Wijde
Blik

Verslag

totale hoogte lager is geworden en dat er maar 2 torens hoger zijn dan 10 lagen.

- Let op inzicht vanuit hogere gebouwen op balkons en tuinen (privacy): idee werd gedaan voor (deels) inpandige balkons.
- Woningen op de begane grond zijn belangrijk voor ogen op de straat.

Vervolgproces

- Bezoekers zijn erg benieuwd hoe de architectuur en woningplattegronden er straks uit komen te zien. Dit is iets voor latere uitwerking.
- Bewoners vroegen zich of je kan inspreken op het ontwikkelkader wanneer het bij de gemeenteraad ligt. Ze horen graag wanneer dit participatie- en inspraakproces plaats vindt.
Antwoord: 10 oktober is de gemeenteraadsvergadering waar het ontwikkelkader wordt besproken. Hier kan men wel aanwezig zijn, maar niet inspreken. Wel kan ingesproken worden bij Forum stad op 5 oktober. Daarnaast kan later voor het bestemmingsplan ingesproken worden, tijdens een inloopbijeenkomst of (schriftelijk) als het bestemmingsplan ter inzage ligt.
- Over de bouw: bewoners vroegen zich af of er een ruimte komt waar je even kan uitrusten als er zoveel gebouwd wordt. En op welke manier er gebouwd gaat worden (in verband met trillingen en overlast).
Antwoord: deze optie kunnen we, als er meer bekend is over de bouw, met elkaar bekijken en eventueel organiseren.

Gevolg participatie op ontwikkelkader

De genoemde punten in het verslag worden verwerkt als hoofdstuk in het ontwikkelkader. In het vervolg bestemmingsplan ontwerp wordt aangegeven hoe de punten zijn verwerkt.